

Gemeenschappelijke verklaring van Nederland en Nedersaksen inzake grensoverschrijdende samenwerking 2001

Gemeenschappelijke verklaring van de minister van Binnenlandse Zaken van de deelstaat Nedersaksen en van de minister en staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van Nederland inzake grensoverschrijdende samenwerking

De minister van Binnenlandse Zaken van de deelstaat Nedersaksen en de minister en de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en

Koninkrijksrelaties van Nederland, in de overtuiging dat met de Europese eenwording het belang van intensivering van grensoverschrijdende samenwerking toeneemt;

zich ervan bewust zijnde dat intensivering van de contacten tussen de verschillende bestuurlijke niveaus van het Koninkrijk der Nederlanden en de deelstaat Nedersaksen de ontwikkeling van het gemeenschappelijk grensgebied op zinvolle wijze bevordert;

met de intentie de grensoverschrijdende samenwerking van decentrale overheden in het algemeen en de grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van politie, brandweer en rampenbestrijding, alsmede de ontwikkeling van grensoverschrijdende bedrijventerreinen in het bijzonder te ondersteunen;

het er over eens zijnde dat de intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking niet beperkt kan blijven tot de in deze overeenkomst geregelde terreinen, zullen zij zich er voor inzetten dat ook soortgelijke afspraken worden uitgewerkt voor problemen die tot de bevoegdheid van andere ministeries¹ behoren;

beogen de grensoverschrijdende samenwerking als volgt vorm te geven:

Algemeen

1. Gelet op het toenemende belang van grensoverschrijdende samenwerking tussen Nederland en de deelstaat Nedersaksen is intensivering van de contacten op het niveau van de natio-

nale regering respectievelijk de Landesregierung opportuun. Om die reden zal jaarlijks op hoog politiek niveau overleg plaatsvinden over ontwikkelingen op het terrein van grensoverschrijdende samenwerking.

2. De ondertekenaars verwelkomen de contacten op lokaal en regionaal niveau ten behoeve van de intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking alsmede de gemeenschappelijke werkzaamheden in de Euregio's in het Duits-Nederlandse grensgebied.

3. De ondertekenaars verwelkomen alle inspanningen die bijdragen aan de realisering van grensoverschrijdende bedrijventerreinen en intensievere grensoverschrijdende lokale en regionale samenwerking. Zij hechten grote waarde aan een voortvarende implementatie van de afspraken neergelegd in het Memorandum van Aken van 7 december 2000.

4. In dat verband verwelkomen zij de werkzaamheden van de paritaire commissie voor het grensoverschrijdende bedrijventerrein Europark in Coevorden-Emlichheim, die de ontwikkeling van Europark begeleidt en die op basis daarvan eventuele knelpunten bij de ontwikkeling van het grensoverschrijdende bedrijventerrein signaleert. Voorts hechten zij belang aan de spoedige totstandkoming van een volkenrechtelijk kader voor de instelling van grensoverschrijdende lichamen voor de uitoefening van publiekrechtelijke bevoegdheden, ook waar het grensoverschrijdende bedrijventerreinen in het Duits-Nederlandse grensgebied betreft.

5. Met betrekking tot de politieke en brandweersamenwerking ter handhaving van de openbare orde² en veiligheid op onder meer grensoverschrijdende bedrijventerreinen, komen ondertekenaars overeen samen te zullen werken aan het wegnemen van dringende knelpunten, al dan niet door het treffen van nieuwe aanvullende regelingen op basis van bestaande afspraken of overeenkomsten.

6. De ondertekenaars komen overeen, na het (ten dele) wegvallen van

Europese subsidies voor grensoverschrijdende projecten na 2006, de realisering van dergelijke projecten verder te stimuleren.

Grensoverschrijdende politiesamenwerking

7. Een strikte scheiding van het politiewerk aan beide kanten van de grens doet afbreuk aan de veiligheid van burgers en de economische ontwikkeling van de grensregio's, zeker nu de eens duidelijk zichtbare landsgrens voor een deel niet meer waarneembaar is door de ontwikkeling van gemeenschappelijke bedrijventerreinen. De ondertekenaars zetten zich in voor de totstandkoming van afspraken tussen politieautoriteiten, gemeenten³ en andere organisaties in de grensstreek over gemeenschappelijke problemen op het terrein van openbare orde⁴ en veiligheid, die door gecoördineerde maatregelen opgelost kunnen worden.

8. De ondertekenaars zijn het erover eens dat de grensoverschrijdende samenwerking van de politie in de afgelopen vijf jaar succesvol is geweest. Door de Chefbespreking en de Coördinerende Arbeidsgemeenschap (KODAG) is het kader voor de praktische samenwerking geschapen. Op grote schaal zijn er over en weer ondersteunende diensten verleend, die voor de burgers een herkenbaar zinvolle dienstverlening vormen. Zo werd in het bijzonder de Nederlandse politie bij de jaarlijkse TT-motorraces te Assen en tijdens het toeristenseizoen in de watersportgebieden van Fryslân ondersteund door politiemensen uit Nedersaksen en omgekeerd ontving de politie in Nedersaksen tijdens de EXPO 2000 wereldtentoonstelling te Hannover ondersteuning van Nederlandse politiemensen. Over en weer werd ondersteuning verleend tijdens markten (kerst-, bloemen- en curiosamarkten) en vergelijkbare openbare evenementen. Daarbij worden beide ministeries in principe voorafgaand aan de beoogde inzet op het andere grondgebied, schriftelijk gemotiveerd, inge-

licht. Daarnaast vond in maart 2000 een gezamenlijke gijzelingsoefening ('Concordia') plaats, waarbij ook de Nederlandse ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en Justitie betrokken waren.

9. De Regionale Verbindungsstelle Lingen en het ICC Noord hebben een belangrijke regionale functie bij de bevordering van grensoverschrijdende politiesamenwerking. Het binnen de Nederlands-Nedersaksische grensregio ontwikkelde initiatief tot oprichting van een gemeenschappelijk politiebureau wordt doorgevoerd. Het wordt in eerste instantie geconcretiseerd door het huren van ruimte in het (in aanbouw zijnde) gebouw van de Eems Dollard Regio, teneinde van de aanwezige faciliteiten gebruik te maken voor gezamenlijk overleg. Het gebouw heeft in principe het doel een meeting-point te zijn voor alle bij de veiligheid van de regio betrokken organen. Er zal worden gestreefd naar een gemeenschappelijk veiligheidsplan voor de regio, waarbij een goede operationele afstemming tussen beide politiediensten als vanzelfsprekend moet worden gezien. Bekeken dient te worden of de bestaande mogelijkheden hiertoe voldoen, of dat aanvullende mogelijkheden moeten worden gecreëerd.

De beide ministeries wisselen informatie uit op basis van de regels van de Uitvoeringsbijeenkoms van Schengen en van de Duits-Nederlandse ministeriële overeenkomst van 17 april 1996, het Europees Rechtshulpverdrag van 20 april 1959 (Trb 1965, 10) en de daarop gestoelde bijzondere overeenkomst van Wittem van 30 augustus 1979 (Trb 1979, 143).

10. De ondertekenaars zijn van mening dat aan deze veelbelovende initiatieven voortdurend gevolg moet worden gegeven. Daarom laten zij hun ministeries, in samenwerking met de politieautoriteiten in de grensstreek van Nederland en Nedersaksen/Noordrijn-Westfalen, een probleemanalyse opstellen van de ervaringen met de dagelijkse grensoverschrijdende politiesamenwerking, informatie-uitwisseling en gemeenschappelijke oefeningen, teneinde tot praktijkgerichte oplossingen te komen, neergelegd in een werkprogramma. Naar aanleiding van deze probleemanalyse is het wenselijk na te

gaan of voorstellen kunnen worden voorgelegd om dringende knelpunten weg te nemen, al dan niet via wettelijke maatregelen. Daarbij valt te denken aan situaties waarin het politiemensen in de grensstreek is toegestaan in het andere land op te treden indien ogenblikkelijk handelen geboden is, evenals aan situaties waarin de politie van het ene land bijstand nodig heeft en de politie van het andere land sneller ter plaatse kan zijn dan de eigen politie.

In het licht van het voorgaande dient te worden overwogen of⁵, en zo ja welke, wettelijke voorwaarden geschapen moeten worden om de politiefunctionarissen in staat te stellen op het desbetreffende andere grondgebied op te treden.

De tijdens de EXPO 2000 te Hannover getroffen regelingen alsmede de ervaringen met het tussen België en Nederland gesloten verdrag over politiesamenwerking naar aanleiding van het Europees voetbalkampioenschap 2000, worden bij verdere overwegingen betrokken. Aan Duitse zijde zullen ook het federale ministerie van Binnenlandse Zaken en het ministerie van Binnenlandse Zaken van de deelstaat Noordrijn-Westfalen aan de besprekingen deelnemen.

11. De ondertekenaars beschouwen bovendien de ontwikkeling van grensoverschrijdende radiocommunicatie als een belangrijk element van de samenwerking. Met de komst van nieuwe digitale radiocommunicatietechniek zal het gemakkelijker worden de nationale infrastructures voor radiocommunicatie op elkaar af te stemmen.

Grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van hulpverlening bij rampen en ongevallen

12. De ondertekenaars verklaren dat zij de grensoverschrijdende samenwerking bij rampen en ongevallen binnen het kader van hun bevoegdheden zoveel mogelijk willen verbeteren en dat zij bestaande belemmeringen zoveel mogelijk zullen wegnemen.

Bovendien ondersteunen zij interministeriële afstemming met betrekking tot vragen en problemen op het gebied van grensoverschrijdende samenwerking op de genoemde terreinen.

13. De ondertekenaars bevorderen dat in het grensgebied gelegen dien-

sten van openbare orde en veiligheid zich op de hoogte stellen van bedrijven die in het geval van een ongeval of ramp gevolgen kunnen hebben voor het buurland. De in het grensgebied gelegen diensten van openbare orde en veiligheid informeren elkaar wanneer een ramp of zwaar ongeval op het grondgebied van bovengenoemde diensten plaatsvindt of dreigt. De ondertekenaars bevorderen verder onderzoek naar de mogelijkheden voor de totstandkoming van grensoverschrijdende plannen voor rampenbestrijding zoals die momenteel in de euregio Maas-Rijn en de euregio Rijn-Maas-Noord worden uitgeprobeerd.

14. Het Nederlandse ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en het Nedersaksische ministerie van Binnenlandse Zaken stellen elkaar op de hoogte van, resp. overleggen over problemen, indien die niet op lokaal niveau, het niveau van de euregio, het niveau van de grensprovincies of het niveau van het Regierungsbezirk Weser-Ems opgelost kunnen worden. De ondertekenaars zullen gezamenlijk en zo mogelijk tezamen met de ministers van Binnenlandse Zaken van Noordrijn-Westfalen en van België een (elektronische) brochure dan wel een andersoortige informatiedrager uitgeven waarin de bevoegdheden worden omschreven van de autoriteiten en functionarissen in het grensgebied aan weerszijden van de grens.

15. Het Nederlandse ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en het ministerie van Binnenlandse Zaken van de deelstaat Nedersaksen zullen de mogelijkheid bezien om een grensoverschrijdende multidisciplinaire rampenbestrijdingsoefening te laten organiseren in het gebied van Groningen/Drenthe en het Regierungsbezirk Weser-Ems. Bij de besluitvorming hierover zal gebruik gemaakt worden van de ervaringen die worden opgedaan bij de organisatie van de in oktober van dit jaar in Heerlen te houden rampenbestrijdingsoefening. Bij de evaluatie van deze multidisciplinaire oefening zal ook het financieringsaspect worden meegenomen.

Deze verklaring dient als volgt te worden aangehaald:
'Gemeenschappelijke verklaring van

Nederland en Nedersaksen inzake
grensoverschrijdende samenwerking
2001’.

De verklaring wordt in Nederland
gepubliceerd in de Nederlandse
Staatscourant en in Nedersaksen in
het Ministerialblatt für das Land
Niedersachsen.

Deze gemeenschappelijke verklaring
wordt in twee gelijklopende versies in
de Nederlandse en de Duitse taal
ondertekend op 7 juni 2001 te
Hannover.

*De minister van Binnenlandse Zaken
van het Land Nedersaksen,
H. Bartling.*

*De minister van Binnenlandse Zaken
en Koninkrijksrelaties van Nederland,
K.G. de Vries.*

*De staatssecretaris van Binnenlandse
Zaken en Koninkrijksrelaties van
Nederland,
G.M. de Vries.*

¹ Behoudens toestemming van de hier nog bij te
betrekken ministeries.

² Het begrip openbare orde in de Gefahrenabwehr-
gesetz (NGefAG) van Nedersaksen is in de versie
van 13 april 1994 van die wet komen te vervallen.

³ In Nedersaksen: Gemeinden, Samtgemeinden en
Landkreise.

⁴ Zie voetnoot 2.

⁵ Opmerking: In Nedersaksen zijn de wettelijke
voorwaarden hiervoor reeds (in principe) aanwezig.